

naar Nederland te laten vertrekken. Zo spaarde men een gelijk getal Companies zeevarenden uit. Dit staat ook in de brieven naar de kamers, alsmede dat, evenals in 1745 aan enige Franse officieren werd toegestaan, vier Britse officieren tegen het gewone transport- en kostgeld met de genoemde schepen naar Europa mogen vertrekken. Op zijn verzoek van 28 december 1764 is aan Brereton toegestaan om met de tweede bezending op de Vosmaar naar Europa te varen, evenals aan commissaris Dodd, [fol. 2142] twee onderofficieren en 26 gewone zeevarenden. Op bovengenoemde conditie varen de opper- en de onderchirurgijn en 20 matrozen met de Jerusalem mee. Tegen zijn verzoek is het aan Brereton, die op de Vosmaar met eerbied zal worden behandeld en voor zijn kleding twee vijfvoetskisten mag meenemen, niet toegestaan om ter bespoediging van zijn reis dit schip aan de Kaap de Goede Hoop, in het Kanaal of elders te verlaten. Aan de overige officieren is ieder één vijfvoetskist en anders niet gegund. Op 9 november 1764 werd al aan 110 leden van Brereton's bemanning toegestaan om deels naar Malabar, deels naar Coromandel te vertrekken. De helft ging [fol. 2143] mee met de naar Surat varende Velsen. De andere helft kreeg transport naar Coromandel op het Engelse compagnies schip *The Duke of Richmond*, dat te Batavia verscheen en wegens sterfte of ziekte om bemanning uit onderdanen van de Engelse koning vroeg. Slechts een Brits onderchirurgijn krijgt passage op de Rotterdam naar Nagapattinam. Op het verzoek van kapitein Brereton dat de koninklijke vlag op *The Falmouth* niet gehoord zou worden en er niets onbehoorlijks met dit schip zou gebeuren, is het toezicht naar zijn keuze opgedragen aan een bootsman of een konstabel, die bij geweld hulp als voor eigen ingezetenen zal krijgen. [fol. 2144] Het buskruit en de uitrusting van dit schip zullen slechts aan daartoe gemachtigden worden overhandigd. Hoewel de kapitein de uitrusting wel aan de Compagnie of aan particulieren wilde verkopen, kon men het niet eens worden over de prijs en is slechts wat hem bij besluit van 6 september 1764 voor de dubbele prijs was verkocht, teruggenomen. Verkoop van de uitrustingsgoederen aan particulieren is niet toegestaan, daar het voor Compagnies uitrustingsgoederen nadelig kon zijn. Deze en andere goederen worden in een pakhuis op het eiland Kuiper en het kruit op het eiland Edam bewaard voor verantwoording van de onderhorige van de kapitein aan wie de sleutels zijn gegeven. Dit is dus buiten directe of indirecte bemoeienis van dienaren van de Compagnie. [fol. 2145] Er wordt verwezen naar de besluiten van 9 november, 18 en 28 december 1764. Het toen herhaalde verzoek van kapitein Brereton om het Spaanse buitgemaakte schip, nu *The Siam*, te mogen verkopen, is om aan Heren XVII bekende redenen afgewezen, maar het is toegestaan om dit schip onder met name bekende volmachten te stellen. Aldus is geschied. Bij besluiten van 29 november, 14 oktober en 31 december 1764 is aan de Engelse compagnies snauw *The Plassey* uit Bengalen tegen een bepaalde prijs een anker van 8 à 900 pond afgestaan en toegestaan twee lasten rijst en enige levensmiddelen in te kopen. De kapitein van het Engelse compagnies schip *The Duke of Gloucester*, [fol. 2146] naar verluid op weg van Madras naar China, maar wegens tegenwind te Batavia binnengelopen, is voorzien van 2 kojang rijst en 20 leggers arak. Tevens mag hij verdere geringe benodigdheden bij particulieren inkopen. De kapitein van *The Duke of Richmond*, die eveneens opweg naar China uit de koers was geraakt, werd toegestaan om telkens acht à tien van zijn vele zieke opvarenden voor herstel aan land te brengen en om verversingen in te kopen. Het Engelse compagnies schip *The Middlesex* is, zoals reeds in de generale missive van 20 oktober 1764 vermeld, naar Madras vertrokken, maar wegens tegenwind en ernstige lekkage teruggekeerd. De kapitein vroeg zijn schip te mogen laten repareren en de goederen op te slaan. Een besluit is uitgesteld totdat het Engelse oorlogsschip [fol. 2147] *The Falmouth* van het eiland Kuiper is vertrokken. Een tweede vreemd schip kan daar niet getolereerd worden. Om de Engelse militairen, die gedeeltelijk op *The Falmouth* van de expeditie naar Manilla waren teruggekeerd, zover mogelijk van Batavia weg te houden, is Brereton verzocht om hen op het eerste vertrekkende compagnies schip, *The Duke of Gloucester* dan wel *The Duke of Richmond*, over te brengen. Tenslotte is wat vreemde natiën aangaat op 28 februari 1764 aan de Portugese kapitein van de *Nossa Senhora da Luz* uit Macao toegestaan om zijn koopwaren te Batavia